Lieta Nr.C31484711

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 5.novembrī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa:

tiesnese I.Kuzņecova

ar sekretāru /sekretārs/,

atklātā tiesas sēdē Rīgā, Baložu ielā 14, izskatīja civillietu /pers. A/ prasība pret /pers. B/ par zaudējumu piedziņu.

Tiesa

konstatēja

/pers. A/ cēlis tiesā prasību pret Atbildētāju/pers. B/ par zaudējumu piedziņu.

Pieteikumā norādīts, ka 2010.gada 5.augustā Prasītājs un Atbildētājs noslēdza Līgumu par mājas būvniecību Nr.1, ar kuru Atbildētājs uzņēmās veikt Prasītāja uzdevumā vasaras mājas būvniecību. Atbildētājs neveica savus pienākumus un 2011.gada 5.augustā puses noslēdza Vienošanos par līguma Nr.1 izbeigšanu un zaudējumu kompensāciju, kuras 3.punktā Atbildētājs apņēmās atmaksāt Prasītājam Ls 2025 par nepiegādātiem materiāliem, kā arī apmaksāt līgumsodu.

Atbildētājs, neskatoties uz vairākkārtējiem atgādinājumiem nav veicis parāda samaksu. Saskaņā ar Vienošanās par Līguma Nr.1 izbeigšanu 6.punktu Prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu 1% apmērā par katru kavējuma dienu, proti par 54 dienām aprēķināts līgumsods 54% apmērā, kas ir Ls 1174,50. Uzskata, ka Atbildētājs ir rīkojies negodprātīgi, lūdz nodrošināt prasību un, pamatojoties uz Civillikuma 1716., 1779.pantu, piedzīt no Atbildētāja zaudējumus Ls 2175 un līgumsodu ls 1174,50, kopa piedzīt Ls 3349,50, kā arī tiesāšanās izdevumus.

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2011.gada 14.oktobra lēmumu pieteikums par prasības nodrošinājumu apmierināts daļēji.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus tiesā nav iesniedzis.

Tiesas sēdē Prasītājs prasību uzturēja uz tajā norādītajiem apstākļiem. Paskaidroja, ka zaudējumi nav atlīdzināti, līgumā bija paredzēts līgumsods 0,1%, bet Vienošanās par līguma Nr.1 izbeigšanu puses vienojās par līgumsodu 1% apmērā.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. Par tiesas sēdes vietu un laiku Atbildētājam paziņots Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajā kārtībā uz pieteikumā norādīto dzīvesvietu, un uz deklarēto dzīvesvietu.

Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteikts, ka fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildus adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Tātad, no iepriekš minētā, secināms, ka dokumenti Atbildētājam ir izsniegti. Pie šādiem apstākļiem tiesa atrod par iespējamu lietu skatīt bez Atbildētāja klātbūtnes tiesas sēdē.

Pārbaudījusi lietas materiālus, uzklausījusi Prasītāja paskaidrojumus tiesa sēdē, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

No lietas materiāliem redzams, ka 2010.gada 3.novembrī Prasītājs un Atbildētājs noslēdza Līgumu par mājas būvniecību Nr.1.

Saskaņā ar Līguma 3.1.punktu Prasītājs apņēmās samaksāt Atbildētājam par izpildītu darbu līgumcenu Ls 11 000, bet Atbildētājs apņēmās veikt darbus līdz 2011.gada 30.aprīlim.

Puses vienojās, ka par darba nokavējumu paredzēts līgumsods 0,1% apmērā par katru kavējuma dienu no neizpildītajiem darbiem, bet ne vairāk kā 10 % no līgumcenas.

Uz minētā līguma Atbildētājs ir parakstījies par Ls 9 500 saņemšanu no Prasītāja 2011.gada 19.jūlijā.

No nepiegādāto materiālu aprēķina redzams, ka puses ir veikušas materiālu uzskaiti, un konstatējušas, ka kopējās nepiegādāto materiālu izmaksas ir Ls 2 025, par ko parakstījušās. 2011.gada 19.jūlijā Atbildētājs ir parakstījies par Prasītāja paziņojuma saņemšanu, kurā Prasītājs aprēķinājis līgumsodu par darbu savlaicīgu neizpildi, un lūdzis pabeigt darbus, ka arī brīdinājis par iespējamo zaudējumu kompensācijas pienākumu.

2011.gada 5.augustā puses parakstījušas Vienošanos par līguma Nr.1 izbeigšanu un zaudējumu kompensāciju. Ar šo vienošanos Atbildētājs apņēmās 7 dienu laikā pēc Vienošanās parakstīšanas atdot Prasītajam saņemto naudu Ls 2025 apmērā par nepiegādātajiem materiāliem, ka arī samaksāt līgumsodu Ls 150, un maksāt līgumsodu 1% apmērā no nokavētās maksājumu summas par katru kavējuma dienu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 104.panta pirmo daļu pušu un trešo personu paskaidrojumi, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņu prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

Tiesa konstatē, ka puses, noslēdzot 2010.gada 3.novembrī Līgumu par mājas būvniecību Nr.1, ir vienojušās par līguma priekšmetu un atlīdzības apmēru, bet līguma 4.2. un 5.4.punktā noteikušas līgumsoda apmēru par saistību nepildīšanu. Puses vienojušās par mājas izmaksām, sastādot aprēķinu, ka arī vienojušās par darbu izpildes un apmaksas grafiku.

Tiesa konstatē, ka Atbildētājs ir zinājis par neizpildīto darbu apjomu un materiālu iztrūkumu, ko apliecinājis ar savu parakstu, kā arī atzinis izvirzīto pretenziju pamatotību parakstot Vienošanos par mājas būvniecības līguma izbeigšanu.

Minētā līguma 8.1.punktā puses vienojušās, ka līgumu var izbeigt priekšlaicīgi, ja puses par to vienojušās.

Civilprocesa likuma 104.panta pirmajā daļā noteikts, ka pušu un trešo personu paskaidrojumi, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņu prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

Civilprocesa likuma 96.panta piektajā daļā noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti,kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Tiesa atzīst, ka atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumu, nav apstrīdējis prasītāja izvirzītos apgalvojumus un argumentus, nav izmantojis savas likumā paredzētās tiesības piedalīties tiesas procesā un izteikt savus iebildumus, kā arī iesniegt pierādījumus, kas apliecinātu to, ka atbildētājs ir veicis Vienošanās norādīto summu samaksu.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādīto, veikto zaudējumu aprēķinu, jo tie nav apstrīdēti, pretēji pierādījumi nav iesniegti.

Tiesa atzīst, ka,neizpildot uzņemtās saistības, proti, nepiegādājot materiālus, par kuriem Atbildētājs saņēma priekšapmaksu, un neizpildot savlaicīgi būvniecības darbus, rīkojās bez pienācīgas atbildības, kā rezultātā iestājās Prasītājam negatīvas sekas, par kurām Prasītājam ir tiesības prasīt zaudējumu atlīdzību.

Saskaņā ar Civillikuma 1770. pantu, ar zaudējumiem jāsaprot katrs mantiski vērtējams pametums, saskaņā ar Civillikuma 1773. pantu, zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesīgas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas, netiešs-kad tas cēlies, sagadoties sevišķiem apstākļiem vai attiecībām, nejaušs-kad tā cēlonis ir nejaušs notikums vai nepārvarama vara, savukārt saskaņā ar Civillikuma 1775. pantu, katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Šādai civiltiesiskajai atbildībai ir objektīvi priekšnosacījumi- prettiesiska darbība, kas nepamatoti aizskar personas subjektīvās tiesības, zaudējuma vai kaitējuma fakts kā mantiska rakstura negatīvās sekas, cēloniskais sakars starp personas darbībām un reālajām sekām, vaina, jo bez vainas nav aizskāruma. Tikai pastāvot vienlaicīgi visiem šiem minētajiem vispārīgajiem un nepieciešamajiem priekšnosacījumiem, var iestāties atbildība.

Civillikuma 1779. pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civilprocesa likuma 97.panta pirmās daļas noteikumi nosaka tiesas pienākumu novērtēt pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Atbildētājs nav apstrīdējis prasīto zaudējumu apmēru, nav iesniedzis savus aprēķinus vai pierādījumus.

Vērtējot visus minētos apstākļus kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība daļā par zaudējumu piedziņu ir pamatota un ir apmierināma.

Prasītājs aprēķinājis līgumsodu. Kaut arī puses ir pielīgušas līgumsodu par maksājumu kavējumu pēc līguma laušanas un atbildētājs to nav apstrīdējis, tiesa uzskata, ka prasība par līgumsoda piedziņu nav apmierināma pilnā apmērā sekojošu apsvērumu dēļ.

Civilprocesa likuma 5.panta sestā daļa noteic, ka piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada 30.janvāra Spriedumā Nr.SKC-644/2013 ir izteikta atziņa, ja tiek izmantotas pielīgtās tiesības lauzt līgumu pirms termiņa, līgumam izbeidzoties pirms termiņa, zūd arī līgumiskais pamats pielīgto procentu un līgumsoda aprēķināšanai un piedziņai atbilstoši līguma nosacījumiem, jo nav nekāda tiesiska pamata to piemērošanai pēc līguma izbeigšanās. Līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt.

No minētā secināms, ka neskatoties uz to, ka puses ir pielīgušas līgumsodu, ar brīdi, kad notiek atkāpšanās no līguma, kreditors zaudē tiesības aprēķināt un piedzīt pielīgto līgumsodu. Pastāvot apstākļiem, zūd līgumiskais pamats pielīgtā līgumsoda aprēķināšanai un piedziņai atbilstoši līguma nosacījumiem, jo nav nekāda tiesiska pamata to piemērošanai pēc līguma izbeigšanās.

Tomēr prasītājs nezaudē tiesības saņemt likumisko sešu procentu piedziņu no atbildētāja.

Pie šādiem apstākļiem no atbildētājas piedzenami zaudējumi Ls 2025,50, līgumsods Ls 150 un atzīstamas tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no pamatsummas sākot ar 2011.gada 13.augusta.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. No atbildētāja piedzenama prasītāja samaksātā valsts nodeva 229,38 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30.

No atbildētāja valsts labā piedzenami prasītāja nesamaksātie tiesas izdevumi Ls 3,04.

Atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93., 187.-199.pantu, 204.^{1} pantu, tiesa

nosprieda

Prasību pamierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā zaudējumus Ls 2 025, līgumsodu Ls 150, kopā Ls 2175 un tiesas izdevumus Ls 232, 68.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā tiesas izdevumus Ls 3,04.

Atzīt /pers.A/, personas kods /personas kods/, tiesības no 2011.gada 13.augusta saņemt likumiskos nokavējuma procentus 6 % (sešus procentus) gadā no piedzītās, bet neatmaksātās pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Pārējā daļā prasību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā divdesmit dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas 2013.gada 19.novembra, Rīgas apgabaltiesas civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2013.gada 20.novembrī.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Kuzņecova